

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
«Основи фізичної та суспільної географії»

Обсяг	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Семестр, рік	семестр 6, рік навчання - 3
День, час, місце	За розкладом
Викладач (і)	Приходько Зоя Володимирівна, к.геогр.н., доцент
E-mail	geotourism@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	Очні консультації: понеділок, 15.00-16.00, середа, 15.00-16.00 Онлайн: (за попередньою домовленістю) 17.00-21.00 - Viber, Telegram, відеоконференція Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація можлива під час проведення консультацій за очним принципом (offline), або дистанційно (online) за допомогою Viber, Telegram, Zoom (за попередньою домовленістю). Комунікація може бути здійснена також з використанням E-mail. При цьому необхідно вказувати своє прізвище, ім'я, курс, факультет та назву курсу. Вирішення робочих питань можливо за вказаними номерами телефону.

e-mail: prykhodkozoiya@onu.edu.ua

телефон: 0482687693

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності функціонування та геопросторової організації ландшафтної оболонки, територіальні поєднання природи – населення – господарства у вигляді природно-соціально-економічних комплексів і систем і характер їх функціонування.

Пререквізити курсу:

Дисципліна вводиться після або паралельно із засвоєнням дисциплін "Організація туризму", "Облік і аудит і туризмі", "Маркетинг в туризмі", "Організація готельного господарства".

Постреквізити навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Основи фізичної та суспільної географії" вивчається в шостому семестрі третього курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, тому знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення дисципліни потрібні для використання в подальшій професійній діяльності та для вивчення освітніх компонентів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метою курсу є формування теоретичних знань про основні поняття, категорії, закони та закономірності територіальної організації ландшафтної оболонки Землі, просторової диференціації природного середовища, населення та його господарської діяльності, сутності географічних процесів та явищ; ознайомлення з головними напрямками досліджень сучасної географії.

Завдання:

- надання знань про об'єкт, предмет, сучасну структуру географії як науки, перспектив її розвитку тощо;
- визначення особливостей історичного розвитку географії в світі в цілому та в Україні зокрема, її зв'язку з іншими науками;
- ознайомлення з системою методів фізичної і суспільної географії, їх класифікацією;
- вивчення основних фізико-географічних закономірностей та їх прояву в межах окремих регіонів та континентів;
- дослідження загальних суспільно-географічних закономірностей та їх прояву в межах окремих країн та регіонів;
- оволодіння методами географічного аналізу.

Очікувані результати.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- об'єкт дослідження та структурні компоненти географії;
- історію становлення і розвитку світової та української суспільної географії;
- основні складові географічної оболонки Землі та закономірності їх взаємодії;
- сутність взаємодії суспільства і природи, охорони природи та екологічної безпеки;
- фізико-географічні та суспільно-географічні процеси сучасності;

вміти:

- визначати об'єкт та предмет фізичної та суспільної географії;
- визначати місце фізичної та суспільної географії в системі географічних та інших наук;
- використовувати основні методи географічних досліджень;
- характеризувати сучасні процеси взаємодії суспільства і природи;
- аналізувати фізико-географічні, демографічні, соціально-економічні, геополітичні процеси в сучасному світі і в ретроспективі.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (22 год.) та практичних (14 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: словесні (лекція, бесіда, дискусія); наочні (ілюстрація, демонстрація Power Point); робота з підручником (самостійна робота студентів), виконання практичних робіт, виконання індивідуальних самостійних завдань. Передбачається проведення групових консультацій (1 год. на тиждень згідно з розкладом консультацій).

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовий модуль 1. Ландшафтна оболонка Землі та її основні складові

Тема 1. Географія як система наук

Тема 2. Становлення і розвиток предметних представлень географії

Тема 3. Склад та будова ландшафтної оболонки

Тема 4. Розвиток ландшафтної оболонки Землі: хронологія геосфер

Тема 5. Напрямки географічних досліджень ландшафтної оболонки

Змістовий модуль 2. Фізико-географічні та суспільно-географічні закономірності

Тема 6. Літосфера і атмосфера

Тема 7. Гідросфера

Тема 8. Геодемографія

Тема 9. Територіальний поділ праці

Тема 10. Господарство. Світова економіка

Рекомендована література:

1. Гукалова І.В., Мальчикова Д.С.. Вступ до фаху: географія і суспільство. Навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 268 с.
2. Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. 1008 с.
3. Олійник Я.Б., Федорищак Р.П., Шищенко П.Г. Загальне землезнавство. “Знання -Прес”, 2008.
4. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії : навч. посібник. Одеса: Астропринт, 2009. 544 с.
5. Топчієв О. Г., Мальчикова Д. С. Планування територій. Навчальний посібник. Херсон: вид. Гринь Д. С., 2014. 266 с.
6. Топчієв О. Г., Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О., Яворська В. В. Методологічні засади географії: підручник. Одеса: Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова, 2019. 352 с.
7. Топчієв О. Г., Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О., Яворська В. В. Методологічні основи географії: Ландшафтна оболонка землі. Довкілля. [навч.посіб.] Херсон: Гельветика, 2018. 348 с.
8. Топчієв О. Г., Яворська В.В., Дімова Н.В. Геодемографія: регіональний демографічний розвиток України [монографія]. Одеса: ВМВ, 2014. 244 с.
9. Шаблій О. Суспільна географія: у двох кн. Книга перша. Проблеми теорії, історії та методики дослідження. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 814 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань. Форми і методи підсумкового контролю - залік

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
Контрольна робота за змістовим модулем 1 - 15					Контрольна робота за змістовим модулем 2 - 15						

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку питань за темами навчального курсу або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота студентів контролюється у вигляді: індивідуального опитування, письмових робіт, тестування, письмових звітів (конспектів). Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення, включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: поточні практичні роботи, підсумковий тестовий контроль здійснюються в аудиторії. У разі відсутності або низького результату всі роботи перескладаються одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. Всі індивідуальні самостійні завдання мають бути здані і захищені не пізніше передостаннього семінарського заняття. У разі порушення термінів здачі і захисту самостійних індивідуальних завдань кількість балів за їх виконання зменшується. Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії на передостанньому тижні. У разі відсутності або низького результату підсумковий тестовий контроль перескладається одноразово на останньому тижні в день планової консультації.

Політика щодо академічної доброчесності: неприпустимі списування, студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання; студент повинен вільно володіти матеріалом, посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування та запізнь: студент не повинен пропускати семінарські заняття, про відсутність з поважних причин треба заздалегідь інформувати викладача, запізнення не бажані.

Мобільні пристрої: недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом або іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).

Поведінка в аудиторії: творча, ділова, доброзичлива атмосфера.